

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Stefana Żeromskiego
w Helu
2018 ROK

Przygotowała:
Grażyna Rotta
Dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej w Helu

1. Działalność biblioteki w roku sprawozdawczym

Miejska Biblioteka Publiczna im. Stefana Żeromskiego w Helu jest samorządową instytucją kultury posiadającą osobowość prawną. Do końca grudnia 2018 r. była czynna: od poniedziałku do piątku w godzinach: pn., wt., czw., pt.: 10.00-17.30, środa: 10.00-16.00 oraz w pierwszą i trzecią sobotę miesiąca: 10.00-14.00.

2. Pracownicy biblioteki

W 2018 r. w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Helu zatrudnione były cztery osoby na 2,75 etatu – pracownicy działalności podstawowej oraz administracji i obsługi.

3. Gromadzenie zbiorów

Stan ilościowy księgozbioru w dniu 31.12.2018 r. – 14.864 woluminy.

W 2018 r. wpisano do księgi inwentarzowej 1.292 woluminy o łącznej wartości 29.204,90 zł, w tym:

- kupno własne – 852 woluminy o wartości 16.800,00 zł,
- kupno sponsorowane w ramach Programu Wieloletniego „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa” Priorytet 1 - Zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych – 382 woluminy o wartości 11.200,00 zł,
- dary – 58 woluminów o wartości 1.204,90 zł.

ZBIORY BIBLIOTECZNE					
Stan w dniu 31 XII 2016 r.	Wpływy	Zakup	Dary	Ubytki	Stan na 31 XII 2017 r.
14160	1166	1077	89	717	14609
Stan w dniu 31 XII 2017 r.	Wpływy	Zakup	Dary	Ubytki	Stan na 31 XII 2018 r.
14609	1292	1234	58	1037	14864

STRUKTURA KSIĘGOZBIORU			
LITERATURA PIĘKNA DLA DOROSŁYCH	LITERATURA PIĘKNA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY	LITERATURA NIEBELETRYSTYCZNA	OGÓŁEM KSIĄŻEK
6942	2838	5084	14864
47%	19%	34%	100%

Helska Biblioteka uzupełnia swój księgozbiór poprzez kupno w ramach środków własnych oraz z dofinansowania z programów MKiDN w ramach Programu Wieloletniego „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa” Priorytet 1 - Zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych. Kwota dofinansowania w 2018 roku wyniosła 11.200,00 zł i stanowiła 40% wydatków na zakup książek. Przyznana dotacja pozwala na kupno każdej publikacji, która ukazała się drukiem lub na innym nośniku. Ważne, aby była dostępna na rynku księgarskim, niezależnie, czy jest to pierwsze czy kolejne wydanie. Z programu wyłączone są podręczniki szkolne, streszczenia lektur szkolnych, programy i gry komputerowe, filmy, nagrania muzyczne, dokumenty ikonograficzne, kolekcje historyczne pozyskiwane od osób prywatnych lub z innych instytucji, a także książki i inne dokumenty dostępne na rynku antykwarycznym. Z przyznaných środków biblioteka nie mogła także opłacać prenumeraty czasopism regionalnych i ogólnopolskich oraz kupować licencji na dostęp do baz danych.

Na uzupełnianie księgozbioru duży wpływ mają sami czytelnicy, którzy zgłaszają swoje propozycje u pracowników biblioteki. Osoba zajmująca się gromadzeniem i opracowywaniem zbiorów śledzi na bieżąco rynek wydawniczy, orientuje się w terminach ukazania się premier książkowych i dostosowuje do nich harmonogram zakupów.

Nieodłączną kwestią zarządzania zbiorami jest ubytkowanie księgozbioru. W 2018 r. ubytki wyniosły 1037 woluminów, czyli ok. 7% stanu całego księgozbioru. W naszej bibliotece nie ma białych kruków, a sama książka stała się narzędziem pozyskiwania wiedzy. Jeżeli książka się zniszczy, należy ją wymienić na nową. O dziedzictwo w zakresie kultury piśmienniczej dbają biblioteki naukowe. W bibliotekach skandynawskich, gdzie bibliotekarstwo jest na najwyższym europejskim poziomie, księgozbiór wymienia się co pięć lat. Jeżeli przez pięć lat książka nie jest czytana, usuwa się ją, dając miejsce tej, która ma szansę być wypożyczona. Zalecenia takie wydaje Biblioteka Narodowa, są również istotą „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa”.

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2017 r.	Stan na 31.12.2018 r.
1. Liczba czytelników na 100 mieszkańców	21	22
2. Liczba zakupionych książek na 100 mieszkańców	33	39
3. Liczba wypożyczeń ogółem na 100 mieszkańców *	449	446
4. Liczba zakupionych tytułów czasopism w bibliotece ogółem	7	7

* łączna liczba wypożyczeń zbiorów na zewnątrz i udostępnień na miejscu na 100 mieszkańców

4. Opracowanie zbiorów

Wszystkie zbiory, które wpływają do biblioteki, podlegają pełnemu opracowaniu w programie bibliotecznym Libra 2000. Ewidencja zbiorów i czytelników jest automatyczna i odbywa się przy użyciu kodów kreskowych i czytnika. Każda książka wprowadzona do systemu oznaczona jest kodem kreskowym z nazwą naszej biblioteki naklejonym na okładce. Katalog on-line zawiera 100% opisów księgozbioru i pozwala na zdalne wyszukiwanie tytułu książki, rezerwowanie i zamawianie danej pozycji książkowej, informuje o jej dostępności. Każdy czytelnik po zgłoszeniu się do pracownika biblioteki może otrzymać login i hasło do profilu użytkownika, czyli swojej wirtualnej karty bibliotecznej. Po zalogowaniu na konto można sprawdzić swoje wypożyczenia, terminy zwrotów, rezerwować i zamawiać dane tytuły.

W opracowywaniu zbiorów zaszyły zmiany w zakresie wyszukiwania za pomocą hasła przedmiotowego. Słownik Haseł Przedmiotowych został zastąpiony Deskryptorami Biblioteki Narodowej (DBN), które są wprowadzane na bieżąco przez autorów opracowania. W helskiej bibliotece katalog on-line jest dostosowany do ogólnopolskich form wyszukiwania i zmiany te są aktualizowane zgodnie z DBN. Zmianie podlega około 60 tys. haseł, stąd prace osoby odpowiedzialnej za opracowanie zbiorów w helskiej bibliotece skupiły się wokół tego zagadnienia.

5. Czytelnictwo

Na koniec 2018 roku zapisanych było 1276 czytelników, w tym aktywnych w roku sprawozdawczym - 702 czytelników, z których 248 to osoby uczące się, a 193 to turyści wypożyczający w naszym mieście. Liczba czytelników na 100 mieszkańców wyniosła 22. Bibliotekę odwiedziło 9368 osób.

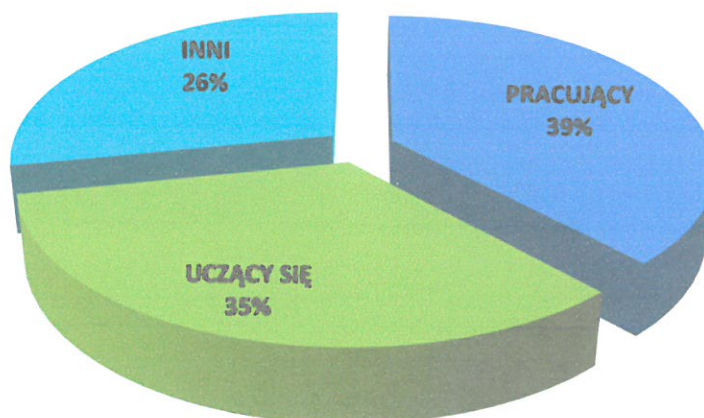
Na zewnątrz wypożyczono 13.671 książek i 395 czasopism.

Na miejscu udostępniono: 472 książki i 1.908 czasopism.

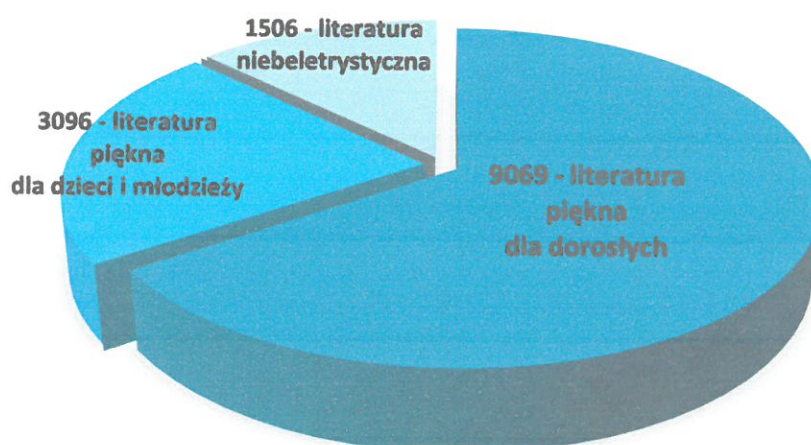
Od grudnia 2017 r. zbiory biblioteki uzupełniane są w audiobooki. Głównie są to lektury szkolne, literatura dla dzieci i klasyka literatury pięknej. W 2018 r. zakupiono 42 audiobooki.

CZYTELNICY ZAREJESTROWANI WG WIEKU								
2015								
ogółem w 2015	do 5 lat	6-12 lat	13-15 lat	16-19 lat	20-24 lata	25-44 lata	45-60 lat	powyżej 60 lat
708	10	114	58	43	49	226	111	97
2016								
ogółem w 2016	do 5 lat	6-12 lat	13-15 lat	16-19 lat	20-24 lata	25-44 lata	45-60 lat	powyżej 60 lat
710	13	108	50	55	41	206	125	112
2017								
ogółem w 2017	do 5 lat	6-12 lat	13-15 lat	16-19 lat	20-24 lata	25-44 lata	45-60 lat	powyżej 60 lat
706	10	99	59	47	45	192	137	117
2018								
ogółem w 2018	do 5 lat	6-12 lat	13-15 lat	16-19 lat	20-24 lata	25-44 lata	45-60 lat	powyżej 60 lat
702	15	103	68	49	33	177	143	114

CZYTELNICY ZAREJESTROWANI W 2018 WG ZAJĘCIA

WYPOŻYCZENIA NA ZEWNĄTRZ W 2018

6. Sprawy organizacyjne

Miejska Biblioteka Publiczna w Helu brała udział w projekcie PO Biblioteki Narodowej „Zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych”, Priorytet 1. – projekt zakończony.

Dotacja celowa Biblioteki Narodowej w 2018 r. była jedną z najwyższych w przeliczeniu na jednego mieszkańca w województwie pomorskim. Pozwoliło to na rzetelne uaktualnienie księgozbioru w nowości wydawnicze oraz zubytkowanie pozycji zniszczonych i niepoczytnych. Regularny zakup nowości utrzymał wypożyczenia na tym samym poziomie.

Od kilku lat realizujemy akcję „Książka na telefon”, skierowaną do osób starszych i mających problem z poruszaniem się. W 2018 r. z usługi tej korzystały 3 osoby.

W 2017 r. helska biblioteka przystąpiła do projektu „Metropolitalna karta do kultury”. Karta do Kultury to „magiczna” karta biblioteczna dla miłośników książek, teatru... i dobrej kawy. Karta do Kultury to inicjatywa Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Josepha Conrada – Korzeniowskiego w Gdańsku. W jej skład wchodzi 30 placówek bibliotecznych

oraz liczne czytelnie i pracownie specjalistyczne, takie jak American Corner czy Pracownia Komiksowa. W 26 z nich jest wyodrębniony księgozbiór dla dzieci.

Dzięki tej elektronicznej karcie można korzystać ze zbiorów skomputeryzowanych bibliotek, do których należy również helska księżnica, pierwsza w powiecie puckim, która przystąpiła do programu. Karta jest uniwersalna: jedna do wszystkich bibliotek. Do programu Karta do Kultury dołączyły również biblioteki m.in. w Kartuzach, Pucku, Redzie, Rumii, Sopocie, Starogardzie Gdańskim i Tczewie oraz w Helu <http://www.wbpg.org.pl/tresc/biblioteki-z-metropolitaln%C4%85-kart%C4%85-do-kultury>

W XXI wieku elektroniczna karta do biblioteki to nic niezwykłego. Jednak jest to karta „magiczna”. Biblioteki w Gdańsku udało się pozyskać wielu partnerów kulturalnej akcji: teatry, kina, muzea, księgarnie, kawiarnie, szkoły językowe, a nawet szkołę brydża. Posiadacze Karty do Kultury mogą otrzymać zniżki nawet do 25% na atrakcje oferowane przez różne instytucje kulturalne i naukowe.

Oby otrzymać Kartę do Kultury, a tym samym zostać czytelnikiem biblioteki i być uprawnionym do oferowanych zniżek, wystarczy odwiedzić siedzibę helskiej biblioteki i wypełnić zgłoszenie. Dostajemy od ręki bardzo gustowną kartę, którą warto nosić na wierzchu całego pliku kart zniżkowych. Jedna karta może być przypisana wyłącznie do jednego czytelnika. Karta biblioteczna pozwala na szybszą obsługę czytelnika. Pierwszy egzemplarz karty wydawany jest bezpłatnie. Posiadaczem karty może zostać każdy niezależnie od wieku.

Szczegółowe informacje o Karcie do Kultury i zniżkach oferowanych jej posiadaczom można znaleźć na stronie: www.kartadokultury.pl

W 2018 roku Biblioteka organizowała lub uczestniczyła w następujących przedsięwzięciach:

- lekcje biblioteczne – „Biblioteka – dobre miejsce dla człowieka”, „Od tabliczki do kodeksu – krótka historia książki” – 32 uczestników,
- biblioferie – 72 uczestników,
- konkursy m.in. „Literackie historie miłosne”, „Biblioteka bez tajemnic” – 10 uczestników,
- „Koncert w ogrodzie” na zakończenie sezonu – 40 uczestników,
- akcja „Flagi narodowe dla nowych czytelników” – 50 uczestników,
- koncert „Niepodległość znaczy wolność” – 112 uczestników,
- akcja „Zostań naszym czytelnikiem” – 55 uczestników,
- „Koncert kolęd” – 33 uczestników,

- zajęcia wokalne i instrumentalne, zajęcia dla rodziców i maluszka „Śpiewające brzdące” – ogółem 872 uczestników,
- X Finał „Bursztynowe Klucze 2018” – 1 uczestnik,
- XXVI Finał WOŚP w Helu,
- konkurs kolęd w Młodzieżowym Domu Kultury w Gdyni – 1 uczestnik,
- eliminacje do XI Finału Bursztynowych Kluczy 2019 – 2 uczestników.

W 2018 roku pracownicy uczestniczyli w szkoleniach dotyczących zagadnień prawnych, bibliotecznych i in. Pracownicy biblioteki zakwalifikowali się na cykl szkoleń pod nazwą „Bibliorozwój”, organizowanych przez Wojewódzką i Miejską Bibliotekę Publiczną w Gdańsku, które były dofinansowane w części lub w całości z funduszy MKiDN.

Poważnym problemem, który pojawia się od wielu lat, jest wybijająca woda gruntowa w piwnicy budynku. Ściany są zawilgocone, tynk się osypuje, w budynku utrzymuje się nieprzyjemny zapach. Budynek biblioteki nie jest ocieplony, cegły w elewacji ulegają poluzowaniu, występują bariery architektoniczne, należy niezwłocznie wymienić rozdzielnicę elektryczną.

W 2019 roku Miejska Biblioteka Publiczna w Helu planuje rozpocząć współpracę z Fundacją Metropolia Dzieci w Gdańsku w celu realizacji projektu "Z książką na start". Fundacja Metropolia Dzieci promuje czytanie, które pomaga dzieciom budować pewność siebie i niezależność, a w wieku przedszkolnym przede wszystkim rozwija i umacnia relacje z rodzicami.

Akcja „Z książką na start” jest obecnie realizowana w 8 bibliotekach publicznych w 7 miastach (Gdańsk, Sopot, Tczew, Reda, Rumia, Wejherowo, Starogard Gdański). Akcja wzorowana jest na brytyjskim projekcie Bookstart, który działa od 1992 roku i przynosi świetne rezultaty. Fundacja Metropolia Dzieci jest w stałym kontakcie z brytyjską fundacją Book Trust, która udziela jej wsparcia merytorycznego.

W Bibliotece dziecko otrzymuje Pakiet Startowy, a w nim imienną kartę biblioteczną, Paszport Małego Czytelnika oraz książkę dopasowaną do jego wieku i zainteresowań. Warto pamiętać, że dla wielu dzieci będzie to ich pierwsza własna książka.

W Paszporcie Mały Czytelnik zbiera pieczątki, jedną za każdą wizytę w bibliotece zakończoną wypożyczeniem minimum jednej książki z księgozbioru dziecięcego, a po uzbieraniu 10 otrzymuje imienny dyplom potwierdzający jego czytelnicze zainteresowania.

Patronat nad akcją objęły takie instytucje jak: Biblioteka Narodowa, Instytut Książki, Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich, Marszałek Województwa Pomorskiego, Starosta Wejherowski, Prezydent m. Gdańska, Prezydent m. Sopotu, Prezydent m. Tczewa, Prezydent m. Wejherowa, Burmistrz m. Redy, Burmistrz m. Rumi.

W 2019 roku helska biblioteka planuje przystąpić do konsorcjum z innymi bibliotekami województwa pomorskiego w celu uzyskania dostępu do zbiorów bibliotek cyfrowych IBUK Libra oraz NASBI/OSBI.

W roku 2019 planujemy przystąpić do Polony i Academici. **Polona** to jedna z najnowocześniejszych bibliotek cyfrowych na świecie i jednocześnie największa tego typu biblioteka w Polsce. Udostępnia ona zdigitalizowane książki, czasopisma, grafiki, mapy,

muzykalia, druki ulotne oraz rękopisy pochodzące ze zbiorów Biblioteki Narodowej oraz instytucji współpracujących. Dostęp do materiałów chronionych prawem autorskim jest możliwy na terminalach w czytelnich Biblioteki Narodowej lub za pośrednictwem Cyfrowej Wypożyczalni Publikacji Naukowych **Academica**. **Academica** to administrowany przez Bibliotekę Narodową polski system cyfrowych wypożyczeń międzybibliotecznych, pełniący także funkcję biblioteki cyfrowej. Jej celem jest zastąpienie tradycyjnej formy wypożyczeń międzybibliotecznych (dostępnych wyłącznie w bibliotekach wojewódzkich) wypożyczeniami cyfrowymi. Dostęp terminalowy (w bibliotece) do **Academici** umożliwia m. in. korzystanie z publikacji chronionych prawem autorskim. **Academica** to ogromna baza publikacji, legalne źródło wiedzy, nowa jakość wypożyczeń oraz elastyczny system rezerwacji. Więcej informacji na <https://academica.edu.pl/> i <https://polona.pl/>

W 2019 roku Biblioteka będzie prowadziła działalność gospodarczą wzorem lat ubiegłych.

W 2019 roku będziemy ponownie wnioskować o fundusze z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu „Infrastruktura bibliotek”. Składane przez nas wnioski nie mają błędów formalnych i są wysoko oceniane na poziomie ponad 60 do ponad 70 punktów. **Można uzyskać dodatkowe 10 punktów za posiadanie własności notarialnej na zajmowany lokal.** Program jest o tyle korzystny, że wszystkie inwestycje, remonty, zakupy środków trwałych dokonane w latach 2016-2020 stanowią wkład własny w programie. Pozwoliłoby to na pozyskanie dofinansowania na termomodernizację budynku i położenie nowej elewacji z niewielkim wkładem własnym. W 2019 r. może być ostatecznie rozdanie środków w edycji 2016-2020.

DYREKTOR
Miejskiej Biblioteki Publicznej

mgr Grażyna Rotta